Lieta Nr.C73527618
Lietvedības Nr.C-2067-19/46

AIZMUGURISKS SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Tukumā 2019.gada 28.februārī

Zemgales rajona tiesa,
tiesnese K.Vanaga,
tiesas sēdes sekretāre I.Reide,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu Igaunijā reģistrētās OU "PlusPlus Baltic" prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

2018.gada 20.novembrī Igaunijā reģistrētā OU "PlusPlus Baltic" (turpmāk tekstā prasītāja) cēla tiesā prasību pret /pers. A/ (turpmāk tekstā atbildētāja) par parāda piedziņu, norādot, ka 2017.gada 16.februārī starp AS "Citadele banka" un atbildētāju tika noslēgts patēriņa kredīta līgums /līguma numurs/ (turpmāk tekstā aizdevuma līgums), saskaņā ar kuru atbildētājai tika piešķirts 5335 *euro* aizdevums nosakot, ka galīgā norēķinu diena ir 2022.gada 15.februāris. Aizdevuma līgumā noteikts, ka par aizdevuma lietošanu maksājami 21 % gadā, bet par saistību izpildes kavējumu līgumsods 0,15 % dienā no kavētās summas. Prasītāja norāda, ka aizdevuma līgumā noteikti nokavējuma procenti 57% gadā ievērojot Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8.panta 2.^{6} punktu. 2017.gada 4.augustā AS "Citadele banka" un prasītāja noslēdza cesijas līgumu, ar kuru prasītāja ieguva prasījuma tiesības pret atbildētāju. Norādīts, ka atbildētāja savas saistības nepildīja, kā rezultātā prasītāja 2017.gada 25.augustu vienpusēji noteica par galīgo norēķinu dienu. 2017.gada 17.novembrī atbildētājai nosūtīts paziņojums par kreditora maiņu.

Pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1716., 1717., 1720., 1753., 1756., 1757.,1805.,1828.,1934.,1943.pantu, Civilprocesa likuma 1.,41., 128.,129., 130. pantu, prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētājas neatmaksāto aizdevumu 5170,52 *euro*, procentus par aizdevuma lietošanu 303,86 *euro*, procentus par ikmēneša maksājumu kavējumu 3,77 *euro*, līgumsodu 26,55 *euro*, nokavējuma procentus pēc galīgās norēķinu dienas 3609,31 *euro* un samaksātos tiesas izdevumus, nosakot prasītājai tiesības saņemt likumiskos 6 % gadā no nesamaksātās parāda pamatsummas par laika periodu līdz sprieduma izpildei.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 147.panta otro daļu, atbildētājai uz deklarēto dzīvesvietu nosūtīts prasības pieteikums nosakot termiņu paskaidrojumu sniegšanai. Atbildētāja rakstveida paskaidrojumus par celto prasību nav sniegusi.

Prasītājas pārstāvis tiesā neieradās. Lietā ir saņemts prasītājas pārstāvja lūgums lietu izskatīt bez viņa klātbūtnes. Atbildētāja tiesas sēdē neieradās. Atbildētājai tiesas pavēste nosūtīta uz deklarēto dzīvesvietu, kur atbilstoši Civilprocesa likuma 56.pantam, personai ir pienākums būt sasniedzamai.

Tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu, lietu iespējams izskatīt bez prasītājas pārstāvja un atbildētājas klātbūtnes tiesas sēdē, jo nesaskata Civilprocesa likuma 209. vai 210.pantā noteiktos pamatus lietas izskatīšanas atlikšanai.

Ņemot vērā, ka atbildētāja nav sniegusi paskaidrojumus par prasību un nav ieradusies tiesas sēdē nepaziņojot neierašanās iemeslu, saskaņā ar Civilprocesa likuma 208.^{1}pantu, tiesai ir pamats taisīt lietā aizmugurisku spriedumu. Civilprocesa likuma 208.^{1}panta trešās daļas ierobežojumi aizmuguriska sprieduma taisīšanai lietā nav konstatēti.

Motīvu daļa

Tiesa, pārbaudot rakstveida pierādījumus, atzīst, ka prasība ir apmierināma daļēji.

Saskaņā ar Civillikuma 1402.pantu, saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma. Saskaņā ar Civillikuma 1590. pantu, katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu [..]. Savukārt Civillikuma 1587. pants nosaka, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumu.

Civillikuma 1934.pants nosaka, ka ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

Lietā nepastāv strīds, ka 2017.gada 16.februārī starp AS "Citadele banka" un atbildētāju tika noslēgts patēriņa kredīta līgums /līguma numurs/ (turpmāk tekstā aizdevuma līgums), saskaņā ar kuru atbildētājai tika izsniegts 5335 *euro* aizdevums, kas aizdevuma līguma noslēgšanas dienā ir ieskaitīts atbildētajās kontā /konta numurs/.

Lietā nepastāv strīds par to, ka prasītāja 2017.gada 4.augustā, noslēdzot Cesijas līgumu ar AS "Citadele banka", ieguva prasījuma tiesības pret atbildētāju. Par cesiju atbildētājai paziņots 2017.gada 17.novembrī. Civillikuma 1793.panta 3.punkts noteic, ka prasījumi var pāriet no agrākā kreditora uz jaunu ar cesiju, kura notiek pēc tiesiska darījuma, vienalga, vai kreditors to noslēdzis uz likumiska pienākuma pamata vai labprātīgi, savukārt, saskaņā ar Civillikuma 1801.pantu, cesijas līgumu starp prasījuma atdevēju kreditoru (cedentu) un to personu, kam to atdod (cesionāru), var noslēgt jebkādā formā. Parādnieka piekrišana, pret kuru prasījums vērsts, nav vajadzīga, un cesija ir spēkā, pat ja viņš neko par to nezina. Civillikuma 1805.pants nosaka, ka cesionārs var no cesijas brīža darboties ar kreditora tiesībām un uz šā pamata rīkoties ar prasījumu, cedēt to savukārt citam un izlietot to pret parādnieku.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka prasītāja ir ieguvis prasījuma tiesības pret atbildētāju, kas izriet no aizdevuma līguma.

Aizdevuma līgumā noteikts, ka aizdevums atmaksājams līdz galīgā norēķina dienai 2022.gada 15.februārim, veicot ikmēneša maksājumus 145,10

euro apmērā, kas sastāv no aizdevuma atmaksas un procentu maksājuma.

No prasības pieteikuma izriet, ka atbildētāja savas saistības nepildīja.

Civillikuma 1589.pants nosaka, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Ņemot vērā ka atbildētāja kavēja saistību izpildi, 2017.gada 18.augusta paziņojumā AS "Citadele banka" aizdevuma līguma II daļas 7.nodaļas kārtībā noteica atbildētajai jaunu galīgo norēķina dienu - 2017.gada 25.augustu – kas tiesas ieskatā ir vērtējama kā vienpusēja aizdevuma līguma izbeigšana pirms noteiktā termiņa. Tiesai nav pamata apšaubīt aizdevēja tiesības izbeigt aizdevuma līgumu pirms tajā noteiktā termiņa un pieprasīt no atbildētājas visa aizdevuma atmaksu.

Saskaņā ar Civillikuma 1943. pantu, aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Kā izriet no lietā iesniegtā parāda aprēķina, neatmaksātā aizdevuma summa ir 5170,52 *euro,* kas ar tiesas spriedumu piedzenama no atbildētājas.

Pamatots un apmierināms ir prasījums par aizdevuma lietošanas procentu piedziņu 303,86 *euro*, procentu par ikmēneša maksājumu kavējumu 3,77 *euro* piedziņu no atbildētājas.

Civillikuma 1753.pants nosaka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu. Civillikuma 1756.pants noteic pienākumu maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1946.pantu, procenti par aizdevumu dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti, vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu.

Aizdevuma lietošanas procenti ir noteikti aizdevuma līguma I daļā un ir 21 % gadā.

Prasītāja pamatoti ir aprēķinājusi aizdevuma lietošanas procentus 303,86 *euro*, laika periodā no 2017.gada 15.maija līdz 2017.gada 25.augustam. Savukārt procenti par ikmēneša maksājumu kavējumu 3,77 *euro* aprēķināti no 2017.gada 15.maija līdz 2017.gada 15.augustam.

Pamatots un apmierināms ir prasījums par līgumsoda 26,55 *euro* piedziņu.

Civillikuma 1720.pants paredz kreditora tiesību prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja tieši tā bijis norunāts vai līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Aizdevuma līguma ir noteiktas prasītājas tiesības aprēķināt līgumsodu par saistību izpildes kavējumu. Prasītāja ir aprēķinājusi līgumsodu 26,55 *euro* apmērā, kas nepārsniedz 10 % no pamatparāda summas un atbilst Civillikuma 1716.pantā noteiktajam.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 96. panta piektās daļas noteikumiem, pusei nav jāpierāda tie fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse. Ņemot vērā to, ka atbildētāja nav cēlusi iebildumus pret prasību ne kopumā, ne kādā tās daļā, tiesai nav pamata apšaubīt to, ka atbildētāja pilnībā nav izpildījis ar līgumu uzņemtās saistības, nav atmaksājis saņemto aizdevumu. Parāda samaksas pierādīšanas pienākums, atbilstoši Civillikuma 1838. pantam, gulstas uz parādnieku. Atbildētāja nav iesniegusi pierādījumus, par parāda pilnīgu vai daļēju samaksu.

Ņemot vērā minēto tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma daļā par aizdevuma 5170,52 *euro*, procentu par aizdevuma lietošanu 303,86 *euro*, procentu par ikmēneša maksājumu kavējumu 3,77 *euro* un līgumsoda 26,55 *euro* piedziņu.

Izvērtējot lietā iesniegtos pierādījumus un ņemot vērā judikatūru, kā arī to, ka atbildētāja attiecībā pret aizdevēju un prasītāju ir patērētāja, kura tiesiskās intereses likums īpaši aizsargā, neskatoties uz to ka atbildētāja nav iesniegusi iebildumus pret prasījumu, tiesa atzīst, ka prasījums par nokavējuma procentu piedziņu, kas aprēķināti pēc galīgās norēķina dienas, jeb aizdevuma līguma pirmstermiņa izbeigšanas dienas ir noraidāms.

Tiesa pievienojas Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2013.gada 30.janvāra spriedumā lietā Nr. SKC – 644/2013 paustajai atziņai, ka līgumiskie procenti un līgumsods gadījumos, kad līdzējs tiesīgi atkāpjas no līguma, ir atlīdzināmi līdz brīdim, kad līgums beidz pastāvēt.

Turklāt, prasītāja nepamatoti nokavējuma procentu piedziņu pamato ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8.panta $2.^6$ punktā noteikto. Minētā norma nosaka, ka patērētāja kreditēšanas līguma noteikums, kurš paredz iespēju pieprasīt no patērētāja nokavējuma procentus, nav spēkā, ja šo procentu apmērs ir lielāks par 36 procentpunktiem virs aizņēmuma likmes gadā. Šis nosacījums netiek piemērots tādam patērētāja kreditēšanas līgumam, kurā kredīta atmaksa nodrošināta ar nekustamā īpašuma hipotēku vai kuru noslēdzis šā panta $4.^3$ daļas 10.punktā minētais tiesību subjekts.

Konkrētajā gadījumā aizdevuma līgums nav nodrošināts ar hipotēku, bet tajā noteikto nokavējuma procentu apmērs ir 57 % gadā, kas pārsniedz minētajā normā noteikto procentu apmēru. Līdz ar to, prasījums par nokavējuma procentu piedziņu, kas aprēķināti pēc galīgās norēķinu dienas, neatbilst ne judikatūrā nostiprinātajām atziņām, ne prasītājas norādītajam Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8.panta $2.^6$ punktam.

Tiesā nav pieteikts prasījums par likumisko procentu piedziņu.

Ņemot vērā minēto prasība ir apmierināma daļēji.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu no atbildētāja par labu prasītājam piedzenami tiesas izdevumi proporcionāli apmierinātā prasījuma apmēram, jo prasība apmierināma daļēji. Apmierinātā prasījumu summa ir 5509,70 *euro*. Attiecīgi valsts nodeva, kura piedzenama no atbildētājas par labu prasītājai ir 455,03 *euro*. Vienlaicīgi no atbildētājas piedzenami prasītājas samaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,20 *euro*.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 195.pantu, prasītājam nosakāmas tiesības saņemt no atbildētājas likumiskos sešus procentus no simta gadā no pamatparāda summas, tas ir, 5170,52 *euro* par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai), ņemot vērā Civillikuma 1763.pantā noteikto par to, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma $204.^1$ pantu, kas nosaka, ka, taisot spriedumu par naudas summas un tiesas izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas, tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 194.panta pirmās daļas 2.punktu, 199.panta pirmo daļu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu ārvalsts komersantam PlusPlus Baltic OU, Igaunijas reģistrācijas Nr.12273105, pamatparādu 5170,52 *euro*, procentus par aizdevuma lietošanu 303,86 *euro*, par laika periodu no 2017.gada 15.maija līdz 2017.gada 25.augustam, procentus par ikmēneša maksājumu kavējumu 3,77 *euro*, par laika periodu no 2017.gada 15.maija līdz 2017.gada 15.augustam, līgumsodu 26,55 *euro*, tiesas izdevumus, valsts nodevu 455,03 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,20 *euro* kopā piedzenot 5962,93 *euro* (pieci tūkstoši deviņi simti sešdesmit divi *euro* un deviņdesmit trīs centi), samaksu veicot prasītāja norādītajā norēķinu kontā Nr.LV76HABA0551041569842, AS „Swedbank".

Noraidīt prasību daļā par nokavējuma procentu 3609,31 *euro* piedziņu, kas aprēķināti pēc galīgās norēķinu dienas.

Noteikt OU "PlusPlus Baltic", Igaunijas reģistrācijas Nr.12273105, tiesības par laiku no sprieduma pasludināšanas dienas līdz sprieduma izpildei

(izsoles noslēguma dienai) saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, likumiskos procentus – 6% gadā, no nesamaksātās pamatparāda 5170,52 *euro* summas, vienlaikus nosakot, ka saskaņā ar Civillikuma 1763.pantu procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu.

Noteikt /pers. A/termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Maksājumus apliecinoši dokumenti sprieduma labprātīgas izpildes termiņā iesniedzami Zemgales rajona tiesas Tukumā kancelejā.

Prasītāja spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Zemgales apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Zemgales rajona tiesā, termiņu sprieduma pārsūdzēšanai skaitot no sprieduma pasludināšanas dienas 2019.gada 28.februāra.

Atbildētājai ir tiesības 20 dienu laikā no aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas iesniegt Zemgales rajona tiesā pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Tiesnese K.Vanaga